

Raadsmemo

Onderwerp Aankondiging bestuur Yunus Emre Moskee i.v.m. oproep vrijdagmiddaggebed

Datum 23 maart 2021

Afzender J.G.A. Paans, burgemeester

Tel.nr. 078-7706010

Emailadres bestuurssecretariaat@alblasserdam.nl

Geachte raad,

Bijgevoegd stuk wordt u ter kennisname toegezonden.

Het betreft informatie waarvan het nuttig gevonden wordt dat u ervan op de hoogte bent, dan wel de toezending van een door het college of een lid van het college in commissie of raad toegezegd stuk. In dit geval betreft het een aan de fractievoorzitters toegezegd stuk.

In tegenstelling tot andere raadsmemo's is deze raadsmemo in het college voor verzending aan u besproken. Gebruikelijk is dat informatie verstrekt via een raadsmemo wel als ingekomen stuk wordt geregistreerd, maar niet geagendeerd wordt voor een commissie- of raadsvergadering, tenzij een lid van een commissie of de raad hier via de griffier om verzoekt. Fractievoorzitters hebben in het presidium hebben afgesproken in presidiumverband te willen bespreken hoe dit onderwerp te behandelen.

Aanleiding

Op dinsdag 16 maart 2021 is via huis-aan-huis bezorgde brieven (zie bijlage) en perspublicaties bekend geworden dat het bestuur van de Yunus Emre Moskee heeft besloten vanaf 9 april 2021, kort voor de start van de Ramadan, wekelijks op vrijdagmiddag in openbaarheid op te roepen tot het vrijdagmiddaggebed. Deze 'Azan' zal binnen de in de APV toegestane geluidsnormen ten gehore worden gebracht en twee minuten duren. Het oproepen tot het gebed wordt op grond van wet- en regelgeving alsmede jurisprudentie geacht onder de Nederlandse Godsdienstvrijheid te vallen. Daarin geldt geen onderscheid tussen geloofsovertuigingen en de aard van de oproep. Klokgelui van kerken in de Joods-Christelijke traditie en afroepen van de Azan gebaseerd op de Islamitische traditie zijn gelijkgesteld. Wel gelden (lokale) geluidsnormen.

Bijgaand ontvangt u de brief van 25 juni 2020 waarmee het Moskeebestuur zijn voornemen aan het college van burgemeester en wethouders kenbaar maakt en om reactie word gevraagd. Tevens ontvangt u hierbij de brief van 7 oktober 2020 van het college aan het Moskeebestuur waarin het college kennis neemt van het voornemen en aanraadt met ons college in overleg te treden over aandachtspunten en bedenkingen. In onze brief noch in het uiteindelijk (i.v.m. Corona-omstandigheden) op 26 november 2020 gevoerde gesprek heeft het college kenbaar gemaakt "geen bezwaar" te hebben tegen dit voornemen. Integendeel, de meegegeven aandachtspunten zijn aan de orde gesteld om duidelijk te maken dat er een verantwoordelijkheid berust bij het Moskeebestuur om voor de daadwerkelijke invoering van de Azan breed maatschappelijk draagvlak te verwerven.

In het door ondergetekende samen met twee ambtelijk adviseurs namens het college met het Moskeebestuur gevoerde gesprek is geadviseerd niet eerder tot uitvoering over te gaan dan nadat dat maatschappelijk draagvlak is verworven.

Op zaterdag 13 maart 2021 is de gemeente Alblisserdam via een mail aan één van eerder aangehaalde adviseurs geïnformeerd over het besluit en de voorgenomen startdatum van 9 april. Ook ons college heeft dit daardoor uit de media en via verontruste buurtbewoners vernomen.

Anders dan verwacht en besproken op 26 november 2020 zijn wij niet in de gelegenheid gesteld om nog voor verspreiding te kunnen reageren op de tekst van de inmiddels huis-aan-huis in de buurt rond de Yunus Emre Moskee verspreide aankondiging.

Het daarin aan het college van burgemeester en wethouders toegedichte standpunt dat wij "geen bezwaar" hebben tegen de Azan is geen juiste weergave van onze reactie op het eerder gedeelde voornemen. Onze antwoordbrief laat zien dat ons college aandachtspunten, bedenkingen en zaken ter nadere af- en overweging heeft aangedragen.

Schriftelijke vragen SGP fractie

Op woensdag 17 maart heeft de fractie van de SGP schriftelijke vragen ingediend met het verzoek de beantwoording ervan te betrekken bij de informatieverstrekking van het college aan de gemeenteraad. De vragen en antwoorden treft u hieronder aan, voorafgegaan door de inleiding van de SGP op de vragen:

"N.a.v. de brief die de SGP-fractie onder ogen heeft gekregen en het bericht op Alblisserdamsnieuws.nl heeft de SGP-fractie de volgende vragen en verzoeken aan het college."

Heeft het college kennis genomen van de brief die de Turkse vereniging in de omgeving heeft verspreid over het doen van een gebedsoproep per 9 april? (**bijlage**)

Antwoord: *Ja, het college heeft net als u via omwonenden en de media kennis genomen van bedoelde brief. Op zaterdag 13 maart, 15.22 uur is deze brief ook gemaild aan een van onze medewerkers die daar tot 17 maart nog geen kennis van had kunnen nemen noch ons college over had kunnen informeren.*

Is het college betrokken geweest bij voornemens tot deze oproep, zo ja op welke wijze en wat is de inzet van het college geweest in de richting van de Turkse vereniging?

Antwoord: *Het college is geconsulteerd over de wens binnen de Moslim gemeenschap en het voornemen van het Moskeebestuur, heeft daar kennis van genomen en heeft zowel op schrift als in een bestuurlijk overleg aandachtspunten, bedenkingen, af- en overwegingen meegegeven voor nader beraad zoals blijkt uit bijgevoegde correspondentie en uit de tekst onder het kopje aanleiding hierboven.*

Is naast het juridisch kader de vereniging ook gewezen op de maatschappelijke impact voor de directe leefomgeving zowel voor gelovigen als niet gelovigen?

Antwoord: *Ja, zie onze schriftelijke reactie van 7 oktober 2020.*

In de brief aan omwonenden stelt de Turkse vereniging dat het college 'geen bezwaar' heeft tegen een dergelijke openbare oproep? Is dat juist, zo ja, kunt u dit toelichten en beargumenteren, zo nee, gaat het college rectificatie van deze brief vragen?

Antwoord: *Nee, dat is niet juist. Noch in onze reactie van 7 oktober noch in het bestuurlijk overleg van 26 november 2020 zijn de woorden 'geen bezwaar' gebruikt. Integendeel het college heeft zowel op schrift als in het bestuurlijk overleg aandachtspunten, bedenkingen, af- en overwegingen meegegeven voor nader beraad binnen het Moskee bestuur zoals blijkt uit bijgevoegde correspondentie en ook hierboven in het algemeen deel van dit memo is aangegeven. Een verzoek om rectificatie is wat het college betreft niet aan de orde. Wel is het Moskeebestuur aan zet om in verdere communicatie aan te geven wat de reactie van het college wel is geweest. De burgemeester heeft dat inmiddels ook toegezegd gekregen door de voorzitter van het Moskeebestuur.*

Hoe beoordeelt het college het gelopen proces door de Turkse vereniging, nu buurtbewoners volledig overvallen zijn door de brief van de Turkse vereniging? Bewoners geven aan totaal benaderd te zijn en van maatschappelijk draagvlak geen sprake lijkt te zijn. Inmiddels is er ook een petitie opgestart.

Antwoord: *Het college ziet aan de maatschappelijke onrust dat het op 6 oktober 2020 de goede inschatting heeft gemaakt het Moskeebestuur zowel schriftelijk als via bestuurlijk overleg aandachtspunten, bedenkingen mee te geven om een nadere afweging te maken. De door de burgemeester in het bestuurlijk overleg meegegeven adviezen m.b.t. informeren, betrekken en draagvlak verwerving zijn niet of kennelijk slechts partieel gevolgd. Het Moskeebestuur stelt dat gesprekken hebben plaatsgevonden met een aantal omwonenden, dat het advies ter harte is genomen in de ruime omgeving huis-aan-huis het voornemen aan te kondigen en dat kort voor huis-aan-huis verspreiding van het voornemen in de buurt, op 13-15 maart andere geloofsgemeenschappen zijn geïnformeerd. Daarbij heeft het Moskeebestuur gevraagd deze keuze te respecteren en bij vragen contact op te nemen. Het college stelt vast dat – anders dan besproken in het bestuurlijk overleg – de gemeente niet (tijdig) is geïnformeerd over de keuze om het voornemen om te zetten in het bekendmaken van de startdatum en daarmee ook niet in de gelegenheid is geweest om bij te dragen aan een juiste boodschap.*

Wat is de reden dat het college de raad niet geïnformeerd heeft over het voornemen van de Turkse vereniging en de (voorgenomen) reactie van het college naar de Turkse vereniging?

Antwoord: *Het college heeft op 6 oktober besloten vooralsnog kennis te nemen van het voornemen, op schrift aandachtspunten en bedenkingen kenbaar te maken, alsmede een bestuurlijk overleg te voeren waarna – nadat de nadere afweging van het Moskeebestuur met ons college zou zijn gedeeld de raad zou worden geïnformeerd. Het college was in de fase van de vertrouwelijke consultatie door het Moskeebestuur niet in de positie vooruit te lopen op de door ons – en kennelijk ook door u – zo belangrijk gevonden verwerving van maatschappelijk draagvlak.*

Gelet op de maatschappelijke onrust verzoeken wij het college om op korte termijn het gesprek met de Turkse vereniging aan te gaan; aan te dringen op opschorten van voorgenomen besluit; de Turkse vereniging te verzoeken eerst het goede gesprek aan te gaan o.a. met de omgeving om het gehoorde uiteindelijk mee te nemen in een nieuwe afweging over deze gebedsoproep.

Antwoord: *De burgemeester heeft direct na het zichtbaar worden van de maatschappelijke onrust op 17 maart contact gelegd met de voorzitter van het Moskeebestuur. Daarin heeft de burgemeester duidelijk gemaakt verrast te zijn door de wijze van handelen van het bestuur, zowel over de wijze waarop - zonder ons te informeren over het resultaat van de nadere afweging - naar buiten is getreden, als over de gebruikte tekst.*

Meest recente ontwikkelingen

Op donderdag 18 maart heeft nader contact plaatsgevonden met de voorzitter waarin de burgemeester het Moskeebestuur heeft gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor de ontstane situatie en – alsnog – te investeren in de relatie met de omgeving en in maatschappelijk draagvlak alvorens verdere stappen te zetten. De burgemeester heeft daarbij – ook verwijzend naar de oproep van de fractievoorzitter van het CDA aan alle Alblasserdammers en het Moskeebestuur met elkaar het gesprek te voeren – aangegeven bij die gesprekken met de omgeving van dienst te willen zijn.

Op zondag 21 maart heeft het Moskeebestuur kenbaar gemaakt aan de burgemeester dat de ontstane onrust in de Alblasserdamse samenleving ook binnen de eigen gemeenschap veel heeft losgemaakt. Tegenover de vele uitingen tegen het voornemen staan standpunten voor doorzetten van het voornemen. Het Moskeebestuur stelt daarbij ook steunbetuigingen te hebben ontvangen van buiten de eigen gemeenschap en achterban. De gemeente herkent dit beeld en ontvangt vergelijkbare reacties. Het Moskeebestuur heeft op 21 maart – gehoord alle reacties van binnen en buiten de eigen gemeenschap besloten het voornemen door te zetten en een nieuwe ronde van informeren van alle buurtbewoners te organiseren.

Op dinsdag 23 maart heeft de voorzitter van het Moskeebestuur aan de burgemeester kenbaar gemaakt dat het voornemen is de buurtbewoners schriftelijk voor het gesprek uit te nodigen om – op basis van inschrijving vooraf – deel te nemen aan coronaproof informatiebijeenkomsten in Landvast. Dit zal vanwege de maximale groeps grootte in Coronatijd en afhankelijk van de animo, over meerdere avonden verdeeld, georganiseerd worden. Het college heeft aangeboden daarbij via de burgemeester vertegenwoordigd te zijn.

Bijlagen:

1. Brief bestuur Yunus Emre Moskee, ongedateerd en per mail ontvangen op 1 juli 2020
2. Brief College van burgemeester en wethouders aan bestuur Yunus Emre Moskee d.d. 7 oktober 2020
3. Brief bestuur Yunus Emre Moskee, ongedateerd, aan omwonenden verspreid vanaf 14 maart 2021
4. Schriftelijke vragen SGP d.d. 17 maart 2021
5. Oproep fractievoorzitter CDA d.d. 18 maart 2021